Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

TER BESLISSING

Datum
8 mei 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/83836

Opgesteld door
DG Mobiliteit
Dir. Wegen Voertuigen Verkeersveiligheid
Programmering Rijkswegen

Beslistermijn
11-05-2026

Bijlage(n)
1

Aan Minister

nota

Rijksbijdrage voor kadeproblematiek Terschelling

Aanleiding

De Willem Barentszkade (WB), eigendom en in beheer bij de gemeente Terschelling, is in slechte staat. Eerder bent u met de nota IENW/BSK-2026/64190 geïnformeerd en bent u gevraagd om richting te geven aan uw inzet. De voorkeursvariant B2, is geraamd op 5.1.2b. Eerder heeft de gemeente 5.1.2b beschikbaar gesteld. Om het afsluiten van WB te voorkomen, dient te gemeente uiterlijk 1 juli zicht te hebben op een oplossing en de benodigde financiën. Met deze nota wordt u geïnformeerd over de positie van gemeente en provincie Fryslân en wordt u gevraagd om voorafgaand aan uw werkbezoek van maandag 11 mei a.s. in te stemmen met de hoogte van een rijksbijdrage en de dekking hiervan.

Geadviseerd besluit

- Kennis nemen van de mogelijke rijksbijdrage. Omdat alternatieve ontsluitingsroutes niet voor de hand liggen en bij het uitblijven van een oplossing, Terschelling praktisch onbereikbaar zal worden, wordt u geadviseerd om een financiële bijdrage te leveren (zie ook toelichting).
- Keuze maken voor rijksbijdrage en dekkingsoptie.
- Kennis nemen van de positie van gemeente en provincie Fryslân
- Instemmen met de concept Kamerbrief (bijlage 1). Deze wordt ter afstemming ook voorgelegd worden aan de regio. Indien de afstemming tot wijziging leidt, worden de wijzigingen nog aan u voorgelegd.

50% Rijk en 50% regio (provincie + gemeente).

Kernpunten

Rijksbijdrage afhankelijk van verdeelsleutel tussen gemeente- provincie en Rijk

- Eerder heeft u aangeven bereid te zijn om 1/3 deel, 5.1.2b bij te dragen aan de WB problematiek (zie toelichting). Het ambtelijk advies is om vast te houden aan de voorkeursoptie van gelijkwaardige verdeling tussen Rijk, Provincie en Gemeente. 5.1.2i
- Als alternatief heeft u op basis van een politiek-bestuurlijke afweging (waarbij het unieke karakter van dit geval en de spoedeisendheid een rol spelen) en het contact met de regionale bestuurders, een **éénmalige rijksbijdrage van 50%, dus <u>maximaal</u>** 5.1.2b

toegezegd **onder de voorwaarde dat de regio** (provincie en gemeente) **zelf de overige 50% bekostigt.** Provincie en Gemeente hebben hierop hun bestuurlijke commitment toegezegd, en nemen de verantwoordelijkheid om de overige 50% te bekostigen. Provincie heeft, onder voorbehoud van instemming Provinciale en Gedeputeerde Staten, aangeven 5.1.2b beschikbaar te stellen. De gemeente zelf zal in elk geval 5.1.2b beschikbaar stellen. De regio heeft aangeven voor de overige 5.1.2b te kijken naar o.a. het Waddenfonds en alternatieve bekostiging 5.1.2i

- Met dit commitment heeft de gemeente in het gesprek van vrijdag jl. aangegeven de kade niet te hoeven sluiten op 1 september a.s.

Dekkingsopties

- Eerder heeft u al toegezegd de bijdrage te dekken in de brede herprioritering (IENW/BSK-2026/64190). U heeft dat bestuurlijk bevestigd. Echter met de gevraagde besluitvorming over de kadeproblematiek Terschelling wordt een voorschot genomen op deze brede prioritering. De Rijksbijdrage zal (vooralsnog) gedekt moeten worden uit een ander projectbudget als zgn. interne 'placeholder'. Dit is vergelijkbaar met bijv. de recente besluitvorming over bijv. de Merwedebruggen en de A27 Houten-Hooipolder.
- 5.1.2i

Concept besluittekst en concept Kamerbrief

- Met de regio is de woordvoeringslijn afgestemd evenals de conclusies van het overleg afgelopen vrijdag 5.1.2i
- Bijgaand treft u de concept Tweede Kamerbrief (bijlage 1).
- In de concept Kamerbrief wordt de urgentie en uniciteit van de casus toegelicht. Ook wordt ingegaan op de oplossing en de principeafspraak tussen Rijk en de regio. Met de Kamerbrief worden drie toezeggingen (zie toelichting) als afgedaan beschouwd, die uw voorganger heeft gemaakt.
- Na het werkbezoek zullen beide documenten voorgelegd worden aan de regionale bestuurders ter afstemming. Indien dit tot wijzigingen leidt, zal de definitieve versie van beide stukken opnieuw aan u voorgelegd worden.

Krachtenveld

Positie gemeente

- De gemeente had al toegezegd 5.1.2b bij te dragen, 5.1.2b
- 5.1.2b

- 5.1.2i [redacted]
- De gemeente dient als initiatiefnemer van het project zelf een voorstel in te dienen bij het Waddenfonds.
- Inmiddels is er ook commitment op een 50-50 verdeling Rijk/regio.

Positie provincie Fryslân

- De provincie vindt dat het Rijk meer moet dan 1/3 deel, vanwege de verantwoordelijkheid van het Rijk voor bereikbaarheid van Waddeneilanden en de overdracht van de kade in 2005 Brokx-nat. Provincie stelt dat het Rijk destijds te weinig middelen heeft meegegeven aan de gemeente.
- 5.1.2i [redacted]

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden
Informatie die raakt aan de onderhandelingspositie van het Rijk, over de positie van de provincie, gemeente en marktgevoelige informatie (5.1.2b en 5.1.2i WOO).

Toelichting

Willem Barentszkade: wat maakt deze casus uniek

- Er is sprake van één enkele ontsluiting via de Willem Barentszkade (WB) waarin logistiek (vracht), maatschappelijke functies (bereikbaarheid voor bewoners en hulp- en nooddiensten) en economische functies allemaal samenkomen.
- De kade is daardoor van cruciaal belang voor de bereikbaarheid, de veiligheid en de leefbaarheid van het eiland.
- Alternatieve ontsluitingen zijn hoogst onzeker en niet reëel.
- Het reëel risico ontstaat dat de huidige staat van de WB-kade leidt tot een aslastbeperking of (gedeeltelijke) afsluiting, met directe gevolgen voor de bereikbaarheid, leefbaarheid en economie van het eiland.

Toezeggingen aan de Tweede Kamer
De volgende toezeggingen zijn door uw voorganger gedaan aan de Tweede Kamer:

- De Kamer wordt na het vervolggesprek met de gemeente Terschelling, de provincie en het ministerie van BZK in maart geïnformeerd over de stand van zaken en de inzet van het kabinet t.a.v. de bereikbaarheid en de haven van Terschelling. (Begrotingsbehandeling IenW 22 jan jl.)
- De minister van Infrastructuur en Waterstaat zal de Kamer zo spoedig mogelijk een brief sturen met de uitkomsten van het bestuurlijk overleg over de werkzaamheden die nodig zijn in de haven van Terschelling, waarbij de Kamer ook wordt geïnformeerd over de planning. (Notaoverleg MIRT 26 jan jl.)
- De minister van Infrastructuur en Waterstaat zegt aan mevrouw Boelsma-Hoekstra (CDA) toe de Kamer schriftelijk te informeren als blijkt dat de kans van slagen voor de aanpak van Terschelling kleiner wordt dan die nu wordt ingeschat. (CD Wadden van 12 feb jl.)